

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В ДОКУЧАЄВА**

Кафедра управління земельними ресурсами та кадастру

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

«_____» _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГАЛУЗЕВІ КАДАСТРИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Землеустрій та кадастр»

(назва програми)

Факультет інженерів землевпорядкування

(назва факультету)

Робоча програма навчальної дисципліни «Галузеві кадастри» для здобувачів галузі знань «Архітектура та будівництво», спеціальності «Геодезія та землеустрій», освітньо-професійної програми «Оцінка землі та нерухомого майна».

«___» _____ 20__ р. __ с.

Розробник: доцент кафедри управління земельними ресурсами та кадастру,
(указати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Домбровська О.А.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри управління земельними ресурсами та кадастру

Протокол від «___» _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри
управління земельними ресурсами та кадастру

(підпис)

(І.В. Кошкалда)
(ініціали та прізвище)

«___» _____ 20__ р.

Схвалено методичною комісією факультету інженерів землевпорядкування

Протокол від «___» _____ 20__ р. № ____

Голова _____
(підпис)

(О.В. Князь)
(ініціали та прізвище)

©Домбровська О.А., 2020 р.
©Домбровська О.А., 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 19 «Архітектура і будівництво»	вибіркова	
Модулів –	Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» Освітньо-професійна програма «Землеустрій та кадастр»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2020-й	2020-й
		Семестр	
		3-й	-й
Загальна кількість годин - 90		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітній рівень: магістр	16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	20 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
	год.	год.	
	Вид контролю: залік		

2. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою викладання дисципліни є ознайомлення здобувачів зі значенням природних ресурсів у житті людини, структурою природно-ресурсного потенціалу України, вивчення складових частин кадастрів природних ресурсів держави та методів їх обліку і оцінки з метою отримання достовірних і необхідних даних про їх правовий, природний та господарський стан для організації раціонального використання та охорони, ознайомлення з основними законодавчими та нормативними документами, що регламентують галузевих кадастрів.

Завданням вивчення дисципліни є вивчення природно-ресурсного потенціалу України; складових частин галузевих кадастрів, та завдань, які вони виконують; ознайомлення з просторовими закономірностями розміщення природних ресурсів та їхніми кількісними та якісними характеристиками; вивчення нормативно-правової бази ведення галузевих кадастрів; сучасного стану галузевих кадастрів та їх ролі у організації раціонального використання природних ресурсів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати: законодавчу базу та нормативні документи, теоретичні і практичні питання, які пов'язані з загальними засадами ведення галузевих кадастрів в Україні.

вміти: визначати основні категорії природних ресурсів, застосовувати теоретичні положення у вирішенні конкретних питань кадастрів природних ресурсів, самостійно вирішувати практичні ситуації, пов'язані із застосуванням земельно-правових норм у сфері кадастрів природних ресурсів, правильно застосовувати положення нормативно-правових актів, визначаючи при цьому види правовідносин; методи обліку і оцінки об'єктів кадастрів природних ресурсів.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні задачі з галузевих кадастрів із застосуванням сучасних технологій, теоретичних положень, прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання, збереження, відтворення й охорони природних ресурсів держави, а також впровадження інженерних рішень щодо реабілітації і використання порушених земель та збереження біорізноманіття.

Загальні компетентності:

1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
2. Знання та розуміння в області оціночної діяльності;
3. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно так і письмово;
4. Здатність спілкуватися іншою мовою за спеціальністю геодезія та землеустрій;
5. Здатність використання інформаційних технологій;
6. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя;
7. Здатність працювати як самостійно, так і в команді;

8. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності;
9. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства;
10. Визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної чесності, а також професійних кодексів поведінки.

Фахові компетентності:

1. Вміти класифікувати природні ресурси та визначати їх роль в житті людини;
2. Здатність визначати обсяги використання різного роду природних ресурсів;
3. Здатність використовувати чинні нормативно-правові документи у галузі охорони і раціонального використання природних ресурсів;
4. Уміння збирати і систематизувати дані про основні мінерально-сировинні, водні, лісові, земельні ресурси України, їх специфіку, охорону і використання.
5. Проводити відповідні фізико-хімічні аналізи і розробляти комплекс заходів з охорони ґрунтів із урахуванням ґрунтово-екологічних умов певної території;
6. Оцінювати масштаби існуючих та прогнозувати розвиток можливих деградаційних процесів внаслідок водної ерозії та дефляції ґрунтів, їх техногенного руйнування та забруднення;
7. Оцінювати екологічний стан повітряного басейну, поверхневих водних джерел, лісових ресурсів за специфічними показниками;
8. Проводити облік біорізноманіття певних регіонів України та оцінювати їх стан за відповідними індексами.

Міждисциплінарні зв'язки:

1. Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни: державний земельний кадастр, економіка сільськогосподарського виробництва, законодавче забезпечення кадастру нерухомості, моніторинг та охорона земель.
2. Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну:

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Ведення водного, лісового кадастру та кадастру родовищ і проявів корисних копалин в Україні.

Тема 1 Загальне поняття про галузеві кадастри.

Загальні положення. Основні принципи ведення галузевих кадастрів. Місце галузевих кадастрів у системі обліку природних ресурсів і їхнє значення. Структура і зміст галузевих кадастрів. Нормативне та організаційне забезпечення. Форми організації та подання інформації галузевих кадастрів.

Тема 2. Водний кадастр.

Вода як природний ресурс та об'єкт суспільних відносин. Структура державного водного кадастру та порядок його ведення. Використання водних ресурсів.

Тема 3. Лісовий кадастр.

Загальне поняття про лісові ресурси. Порядок ведення державного лісового кадастру. Основні завдання і зміст організації лісового господарства. Зміст та ведення лісовпорядкування

Тема 4. Кадастр родовищ і проявів корисних копалин.

Запаси корисних копалин в Україні. Використання надр в Україні. Державний облік родовищ, запасів і проявів корисних копалин.

Змістовий модуль 2. Ведення інших видів кадастрів в Україні.

Тема 5. Кадастр природно-рослинних ресурсів.

Порядок використання природно-рослинних ресурсів. Класифікація рослинної сировини. Загальні засади створення кадастру природно-рослинних ресурсів.

Тема 6. Кадастр тваринного світу та мисливської фауни.

Державний облік тваринного світу. Порядок ведення кадастру тваринного світу. Інформаційне забезпечення кадастрової оцінки мисливської фауни.

Тема 7. Інші види галузевих кадастрів.

Містобудівний кадастр. Кадастр природно-заповідного фонду. Державний кадастр природних лікувальних ресурсів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд	с. р.		л	п	лаб.	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Ведення водного, лісового кадастру та кадастру родовищ і проявів корисних копалин в Україні.												
Тема 1. Загальне поняття про галузеві кадастри	12	2	2			8	4	2	2			
Тема 2. Водний кадастр.	15	2	3			9	5	2	3			
Тема 3. Лісовий кадастр.	15	2	3			9	5	2	3			
Тема 4. Кадастр родовищ і проявів корисних копалин.	12	2	2			8	2		2			
Разом за модулем 1	54	8	10			34	16		10			
Змістовий модуль 2 Ведення інших видів кадастрів в Україні												
Тема 5. Кадастр природно-рослинних ресурсів.	12	2	2			8	3		3			
Тема 6. Кадастр тваринного світу та мисливської фауни.	12	2	2			9	4		4			
Тема 7. Інші види галузевих кадастрів.	12	2	2			9	3		3			

Разом за модулем 2	36	6	6			26	10		10			
Усього годин	90	14	16			60	26	6	20			

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ведення галузевих кадастрів в Україні	2
2	Ведення водного та лісового кадастрів в Україні	3
3	Кадастр родовищ і проявів корисних копалин	2
4	Кадастр природно-рослинних ресурсів	2
5	Ведення кадастру тваринного та мисливської фауни	2
6	Ведення інших видів галузевих кадастрів в Україні	2
	Усього годин	12

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення нормативної грошової оцінки земель водного фонду	2
2	Визначення нормативної грошової оцінки земель лісогосподарського призначення	2
	Усього годин	4

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Автоматизовані системи ведення кадастру природних ресурсів (КПР)	4
2	Зв'язок кадастру природних ресурсів (КПР) з земельним кадастром.	4
3	Комплекс лісогосподарського районування.	4
4	Лісівничо-економічна типологія П.С. Погребняка	4
5	Економічна оцінка лісових ресурсів.	6
6	Нормативна грошова оцінка земель лісогосподарського використання.	4
7	Методичні підходи економічної оцінки водних ресурсів	4
8	Нормативна грошова оцінка земель водного фонду.	4
9	Державна реєстрація і облік робіт з геологічного вивчення	4

	надр, гірничих відводів, спеціальних дозволів (ліцензій) на користування надрами	
10	Методичні підходи до економічної оцінки корисних копалин.	4
11	Проведення державної експертизи, оцінка запасів та списання корисних копалин	4
12	Економічна оцінка мисливських угідь.	4
13	Нормативна грошова оцінка земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення за межами населених пунктів	4
14	Нормативна база грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів.	4
15	Використання матеріалів грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів	2
	Всього	58

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні заняття не передбачені навчальним планом

10. Методи навчання

У ході вивчення дисципліни використовуються такі методи навчання:

1. Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – словесні (лекція, бесіда, розповідь), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (виконання конкретних прикладних розрахунків).

2. Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні, продуктивні, а саме: дослідницькі, пошукові, частково-пошукові.

4. Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота з підручниками і науковою літературою, текстами лекцій, практичних і семінарських занять; робота з комп'ютером; виконання письмових завдань; прикладні дослідження.

11. Методи контролю

Контроль знань, умінь і навичок студентів – невід'ємна складова педагогічного процесу та форма зворотного зв'язку при вивченні дисципліни «Ліцензування та патентування наукової продукції». У навчальному процесі використовуються такі види контролю: поточний, періодичний (проміжний), підсумковий.

Поточний контроль – контроль рівня знань і умінь у процесі навчання, який проводиться на лекціях та практичних заняттях. Він має такі види і форми:

- опитування на засвоєння попередньої лекції (на початку чергової лекції);

- опитування під час лекції на розуміння її суті;
- контроль за засвоєнням матеріалу лекції;
- практичні заняття;
- співбесіда;
- модульний контроль.

Періодичний (проміжний) контроль – це контроль після вивчення розділу, теми змістових модулів. Він включає такі види контролю:

- контрольні роботи;
- колоквіуми;
- тестові опитування;
- контроль за формуванням практичних умінь і навичок;
- контроль за умінням вирішувати професійно-орієнтовані завдання.

Підсумковий контроль – це контроль, який здійснюється наприкінці вивчення дисципліни. Він включає:

- ✓ семестровий контроль;
- ✓ залік;
- ✓ курсовий проект
- ✓ семестрові іспити.

12. Розподіл балів, які отримують студенти.

Залік

	Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Максимальна кількість балів	35 балів	35 балів	30 балів	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсової роботи
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**згідно оціночних норм Міністерства освіти і науки України*

***Оцінка «відмінно» – 90-100 балів** – виставляється студенту за впевнені, аргументовані відповіді, самостійне, творче, ініціативне застосування знань в змінених ситуаціях. Студент демонструє глибоку обґрунтованість, логічність, переконливість викладу матеріалу, правильну і виразну мову. Показує високу старанність і вправність у виконанні практичних завдань і їх бездоганне зовнішнє оформлення.

Оцінка «добре» – 75-89 балів – виставляється студенту, якщо при відповіді на запитання він показав свідоме і повне засвоєння, але з деякими неточностями в другорядному матеріалі, які студент сам виправляє. Студент демонструє достатню обґрунтованість, незначне порушення послідовності, недостатню переконливість при викладенні матеріалу. Показує достатню старанність і вправність, добре зовнішнє оформлення при виконанні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» – 60-74 бали – виставляється за свідоме засвоєння програмного матеріалу з незначними помилками, які студент виправляє з допомогою викладача. Присутні деякі порушення логічності і послідовності, не зовсім достатня самостійність мислення. При виконанні практичних завдань демонструє посередню старанність, зовнішнє оформлення задовільне.

Оцінка «незадовільно» – 35-59 балів – виставляється за несвідоме, механічне засвоєння з великими помилками і прогалинами у знаннях програмного матеріалу. Мають місце необґрунтованість суджень, недостатньо розвинена самостійність мислення. При виконанні практичних завдань відсутність старанності, погане зовнішнє оформлення.

13. Методичне забезпечення

1. Микула О.Я. Кадастр природних ресурсів: навч. посіб. / О.Я. Микула, М.Г. Ступень, В.Ю. Пересоляк.- Львів: «Новий світ-2000», 2006.-192 с.

2. Домбровська О.А. Галузеві кадастри методичні рекомендації до проведення практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни (для фахівців галузі знань 0801 «Геодезія та землеустрій» спеціальності 8.08010104 «Оцінка землі та нерухомого майна») / О.А. Домбровська, О.В. Гунченко.- Харків: ФОП Береговий, 2017.- 86 с.

3. Конспект лекцій.

14. Рекомендована література

Основна

1. Земельний Кодекс України від 25.10.2001 р. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://rada.gov.ua/laws/show/> земельний.
2. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р.- [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://rada.gov.ua/laws/show/> лісовий
3. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р.- [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://rada.gov.ua>.
4. Кодекс України про надра від 27.07.1994 № 132/94 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/132/94>.

5. Про затвердження Положення про регіональні кадастри природних ресурсів : Постанова кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 р. № 1781 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1781-2001>
6. Податковий кодекс України // Голос України.-2010.- № 229.
7. Про державний земельний кадастр: Закон від 07.07.2011 № 3613-VI [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/> про державний земельний кадастр.
8. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 № 962 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/> про охорону земель.
9. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/> охорона навколишнього природного середовища.
10. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3038>.
11. Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 № 591 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/591-14>
12. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 № 2456-XII [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>
13. Про курорти: Закон України від [Електронний ресурс] - Режим доступу:
14. Порядок ведення державного водного кадастру: Постанова кабінету Міністрів України від 8 квітня 1996 р. № 413 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/413-96>.
15. Про затвердження Порядку ведення державного лісового кадастру та обліку лісів: Постанова кабінету Міністрів України від 20 червня 2007 р. № 848 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/848-2007>
16. Порядок державного обліку родовищ, запасів і проявів корисних копалин: Постанова кабінету Міністрів України від 31.01.1995 № 75. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/848-2007>
17. Порядок ведення державного кадастру тваринного світу: Постанова кабінету Міністрів України від 15.11.1994 № 772 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/772-94>
18. Про містобудівний кадастр: Постанова кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 559 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/559-2011>
19. Порядок створення і ведення Державного кадастру природних територій курортів: Постанова кабінету Міністрів України від 23.05.2001 № 562 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/562-2001>.

20. Микула О.Я. Кадастр природних ресурсів: навч. посіб. / О.Я. Микула, М.Г. Ступень, В.Ю. Пересоляк.- Львів: «Новий світ-2000», 2006.-192 с.

Додаткова

21. Про землеустрій: Закон від 22.05.2003 № 858-IV [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/> землеустрій.
22. Про оцінку земель: Закон від 11.12.2003 № 1378-IV [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/> про оцінку земель.
23. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні // Ю.Ф. Дехтяренко, М. Г. Лихогруд, Ю.М. Манцевич, Ю.М. Палеха.- К.: Профі, 2002.- 256 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://rada.gov.ua/> - інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів, розробка інформаційного центру Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua/> - інформаційно-пошукова система Кабінету Міністрів України.
3. <http://zem.ua/index.php/ru/> – земельний портал України.